

**Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat
elnöke**

Szám: ONK/2-31/2024.

ELŐTERJESZTÉS

**Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat
2024. november 22-i
közmeghallgatására**

Tárgy: Tájékoztató a Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének 2024. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Dr. Kovácsné Balázs Tünde elnök

Tájékoztató, döntést nem igényel.

Az előterjesztés törvényességi felülvizsgálatát végezte:

Kicska Andrea
szervezési referens

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Megjelentek!

Magyarország parlamentje 1993-ban fogadta el a nemzetiségi és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényt, amelynek alapján módosította a választási törvényt és az 1994 évi helyi választások során első alkalommal került sor nemzetiségi választásokra. Ekkor választottak Veszprém városában is – akkor még kisebbségi – önkormányzatot. Az akkori választási szabályok szerint még minden választásra jogosult állampolgár a szavazáskor nem kötelezően, de valamely, a választáson indult, általa választott kisebbségre is leadhatta szavazatát.

Így adódott, hogy 1994-ben 11 ezer, 1998-ban 13241 és 2002-ben 15883 fő támogatta szavazatával a német önkormányzat megalakulását.

A kötelező regisztrációnak köszönhetően ez a részvétel nem érte el az utóbbi választás során a 250 főt sem.

Nagy kihívás, és igen fontos feladatunk volt az idei évben az önkormányzati választásokra való jelölés, a választásokon való részvétel.

A népszámlálási adatok szerint 2011-ben Veszprémben 1024 fő vallotta magát német nemzetiségűnek.

2022-ben ez a szám 334 fővel csökkent, vagyis csak 690 fő nyilatkozott úgy hogy német nemzetiségűnek tartja magát.

Ugyanez elmondható, ha a nemzetiségi listákon való regisztrációt nézzük. 2022. 04.08. adatait összehasonlítva a 2023. 04.20. adatokkal azt látjuk, hogy úgy az A mint a B listán regisztráltak száma csökkent.

A lista 225 fő 220 főre

B lista 142 fő 134 főre.

A korábbi önkormányzati tagok közül Schäffer Mihály már nem indult, Eich Mária a Veszprém Vármegyei Önkormányzat listájára került, így a városi elnöki tisztét már nem tudta tovább folytatni. Gál Fruzsina, Rózsa János és Török Ádám újra vállalták a jelölést. Végre Gyulafirátótról is indultak jelöltek Tóthné Wittmann Borbála és Cziráki Péter személyében. Dr. Kovácsné Balázs Tünde is elvállalta a jelöltséget.

Köszönjük mindenkinek, aki a listán van, elment szavazni, másokat is erre motivált, az elmúlt 5 évben bármilyen formában segítette a VNNÖ munkáját.

A választások után az új önkormányzatba a következő tagok kerültek:

Dr. Kovácsné Balázs Tünde – elnök	52,86%
Rózsa János – elnök helyettes	53,57%
Cziráki Péter	50,00 %
Gál Fruzsina	48,57%
Tóthné Wittmann Borbála	57,14 %

A 2024. évben zajló választási eredmények a következőképpen alakultak:
Veszprém város eredményei:

	2019	2024
A névjegyzékben lévő választópolgárok száma:	214 fő	210 fő

Megjelent:	144 (67,29%)	159 (75,71 %)
Nem szavazott:	70 (32,71%)	51 fő (24,29 %)
Beérkezett lezárt borítékok száma:	144	153
Bélyegzőlenyomat nélküli szavazólapok száma:	1	7
Lebélyegzett szavazólapok száma:	143	145
Érvénytelen lebélyegzett szavazólapok száma:	5	5
Érvényes szavazólapok száma:	138	140

A mindenkori testület az anyanyelv és a nemzetiségi hagyományok megőrzését, ápolását, a nemzetiségi oktatást tartotta és tartja fő feladatnak. Mindemellett szeretnénk hangsúlyt fektetni a város német nemzetiségi arculatának kialakítására, elérni több generációt és bennük is fel/újraéleszteni a német nemzetiségi identitástudatot, a tenni akarást saját kultúrájuk, hagyományaik és nyelvük ápolására, őrzésére. Jó lenne, ha egyre többen tudnák erősíteni azt a most látszólag kisszámú közösséget, aki városi szinten a magyarországi német tagjaihoz sorolja magát. Különös tekintettel a fiatalabb generációra!

A Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete 2024. évben idáig ezzel a közmeghallgatással együtt **10** ülést tartott.

Tárgyaltuk a kötelezően előírt feladatokat, úgymint a 2024. évi költségvetést és annak módosításait, illetve a 2023. évi zárszámadás elfogadását.

Kevés azon települések száma az országban, ahol az óvodától az egyetemig biztosított a nemzetiségi nevelés-oktatás. A Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a jogszabályok által előírt esetekben gyakorolja egyetértési jogát, így az intézményvezetők kinevezések során is érvényesíti a nemzetiségi érdekeket.

Ez év elején is véleményeztük a város iskoláinak felvételi körzeteit, illetve döntöttünk arról, hogy a Veszprémi Egry Úti Körzeti Óvodában működő 3 német nemzetiségi csoporton túl további német nemzetiségi óvodai csoport indítását nem kértük.

2024-ban feladatalapú támogatásból 200 – 200 ezer Ft-tal támogattuk a német nemzetiségi nevelést, oktatást és hagyományápolást, az alábbi intézmények, azok alapítványainak és egyesület támogatásával:

- Egry Úti Körzeti Óvoda,
- Dózsa Iskoláért Alapítvány (Dózsa György Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola),
- Minerva Alapítvány (Hrisztó Botev Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola),
- Gyulaffy László Alapítvány (Gyulaffy László Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola)
- Lovassy Német Nemzetiségi Egyesület (Lovassy László Gimnázium),
- Gyulafirátóti Nemzetiségi Kulturális Egyesület.
- Ebben az évben is 140.000 Ft-tal támogattuk a Dózsa György Általános Iskolában folyó néptánc oktatást, 2023. szeptembertől Varga István néptáncoktató munkáját. Más órarendi keretben és óraszámban, de folytatódik a német nemzetiségi néptáncoktatás, ami a számunkra is nagyon fontos volt.

- A Német Klub énekkarának vezetését Gál Csilla vette át. Az ő karvezetői munkáját és Dr. Bojnócz Gábor harmonikakísérő munkáját is a nemzetiségi önkormányzat fizeti, mindösszesen 398.000 Ft összegben.
- 2024. június 22-én tartotta a Gyulafirátóti Egyesület Rozmaring Tánccsoportjának 25. éves jubileumi műsorát és ünnepelte születésnapját. Mi is gratuláltunk, és egyúttal 50.000,- Ft-tal támogattuk az Egyesületet.
- A Lovassy Német Nemzetiségi Egyesület minden évben kiad egy kötetet a legjobb népmeserét érettségi dolgozatokból. Ennek kiadását támogattuk 60.000,- Ft-tal. A hagyományos novemberi Sváb bál néptánc tanítási költségeit is átvállaltuk 90.000,- Ft-tal.

Az óvodai nemzetiségi nevelés az **Egry Úti Óvodában** folyik 3 csoportban, de azért csak 3 csoportban, mert férőhelyek száma nem ad többre lehetőséget. Így alakult ki az a helyzet, hogy a szülőknek a gyermeket ide már jó előre „elő kell jegyeztetni”, hogy esélyük legyen a felvételre. A nemzetiségi önkormányzat 2024-ben 200 ezer Ft támogatással segíti az intézményt nemzetiségi nevelést, annak hagyományápoló programjainak lebonyolítását (autóbuszos kirándulás nemzetiségi tartalommal valamint játszóházi, kézműves termékek beszerzése). Együtműködésünk folyamatos, a „Wunderbar” fesztivál, a Terményünnep vagy a Márton napi rendezvények során.

Az iskolai nemzetiségi oktatás, nevelés támogatására kidolgozott rendszerünk jobban szolgálja, hogy az iskolák igényeit. Minden iskola pályázatot ad be az éves munkaterv alapján és a VNNÖ a beérkezett pályázatok alapján dönt a támogatás mértékéről. Így a Dózsa György Általános Iskola 200.000,- Ft, a Hrisztó Botev Általános Iskola 200.000,- Ft a Gyulaffy László Általános Iskola pedig 200.000,- Ft támogatásban részesült. Rendezvények, kirándulások lebonyolítását finanszírozzák a támogatásból, amelyek elsősorban nem oktatási, hanem hagyományőrző, identitást erősítő projektek. Az általános iskolákkal is szoros együttműködésben tevékenykedünk, pl. a fent már említett Wunderbar fesztivál, egyéb iskolai rendezvények, projektnapok, szavalóversenyek során.

A Lovassy László Gimnáziumban középiskolai szintű, két tannyelvű nemzetiségi oktatás folyik. Az intézményben folyó országos rangsorral is elismert színvonalú oktatással azonos nívón folyik a nemzetiségi oktatás is. Ezt az OKTV-ken elért eredmények és a mindenkori érettségi elnökök elismerő szavai is igazolják. Az intézménnyel kötött megállapodás rögzíti, hogy a felvételi folyamatban a nemzetiségi önkormányzat is képviselteti magát, amelyről a 2023-ban a felvételi folyamat meggyorsítása miatt lemondunk. A német nemzetiségi tagozatra jelentkezők számának megnövelésére megyei szinten új stratégiára lesz szükség. A Lovassy Német Nemzetiségi Egyesületnek köszönhetően példás német nemzetiségi nyelv, hagyomány és kultúraápolás tovább folytatódik, amelyet a VNNÖ 200.000,- Ft összeggel támogat. Együtműködésünk továbbra is változatlan, közös rendezvények, mint a Wunderbar fesztivál, Gizella nap, diáknapi, Svábbál során. A nemzetiségi önkormányzat a jogszabályok által előírt esetekben gyakorolja egyetértési jogát, így az intézményvezetői kinevezések során is érvényesíti a nemzetiségi érdekeket. Schindler László intézményegység vezető nyugdíjazása után Dr. Oroszné Dr. Takács Katalin vette át a tagozat vezetői feladatait. Pályázatát időben megkaptuk és támogattuk. Az intézményi tanács munkájában részt veszünk.

Szoros kapcsolatot ápol a testület a nemzetiségi egyesületekkel, a **Veszprémi Deutsch Klub** és **Gyulafirátóti Nemzetiségi Kulturális Egyesület** tagságával. Ők képviselik a felnőtt korosztály hagyomány megőrző és ápoló tevékenységét, ami klubfoglalkozásaik, rendezvényeik és nemzetiségi fellépése során nyilvánul meg. Mindkét egyesület kórust illetve dalkört működtet, a rátótiak tánccsoportot is.

A Gyulafirátóti Német Nemzetiségi Egyesület 200.000,- Ft támogatásban részesült.

A VNNÖ az idén is belekapcsolódott a Deutschklub évi rendezvényeibe és együttműködőként és részfinanszírozóként hivatalosan is támogatja a Deutschklub tevékenységeit. (Német nemzetiségi nap, Márton napi bál). A kiváló együttműködésnek köszönhetően az egész éves közös programok sora valósul meg. Játzóházak, táborok, előadások.

A veszprémi egyesület szervezésében valósul meg a nemzetiségi hitélet gyakorolhatóságának lehetősége a havi rendszerességgel megtartásra kerülő **németnyelvű szentmise** során. Nagy örömeinkre 2022. szeptembertől Nagy-Peidl Éva kántori tevékenységével újra orgonakísérettel tud énekelni a kórus. A VNNÖ ennek a költségét magára vállalta. Azok a hívek, akik nem tudnak eljönni, de igényük van német nyelvű szentmisére a közösségi oldalakon nézhetik meg ezeket.

A rátóti egyesület pedig a németek kitelepítéséről emlékezik meg éves gyakorisággal. Kultúrcsoportjaik minden évben színesítik nemzetiségi rendezvényeinket.

A Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat 2024. évre is több pályázatot nyújtott be a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-hez:

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által a NKUL-KP-1-2024 kódszámú *„Nemzetiségi kulturális kezdeményezések 2024. évi költségvetési támogatására”* címmel meghirdetett pályázatra a Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat **„Gizella napi Gála”** megrendezésére pályázatot nyújtott be. A pályázaton NKUL-KP-1-2024/3-000288 azonosító számmal 300.000 Ft támogatást kapott az önkormányzat.

2024. május 12-én tartottuk immár hagyományos keretek között a Gizella-napi Német Nemzetiségi Gálánkat 15 órától a Hangvilla Nagytermében. Ezt megelőzően a Gizella napi felvonuláson is részt vettünk a város többi csoportjával, szervezetével együtt. Veszprém valamennyi német nemzetiségi intézménye, egyesülete és azok csoportjai részt vettek, és igényes, színvonalas, szórakoztató programokkal kápráztatták el a közönséget.

A fellépők:

- Egry Úti Körzeti Óvoda óvodásai
- Hriszto Botev, a Dózsa György, a Gyulaffy László Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolák tanulói
- Gyulafirátóti Rozmaring Német Nemzetiségi Tánccsoport,
- Lovassy László Gimnázium Német Nemzetiségi Kamarakórusa és a Wesprimer Buam férfikar, Weisz Ádám
- Veszprémi Német Nemzetiségi Klub Énekkara
- Cziráki Bálint

A műsor a magyar és magyarországi németek himnuszával indult, majd Eich Mária, a Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke köszöntötte a megjelenteket, nézőket és a csoportokat. A műsor további vendégei voltak: Hegedűs Barbara

alpolgármester, Schindler László, a MNNOÖ alelnöke.

A gyermek fellépőknek (130 fő) egy kis édesség-csomaggal kedveskedtünk. Minden fellépő csoportnak oklevéllel köszönte meg a Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat a munkát. A jó hangulatú program 17,30 órakor ért véget, melyet felnőttek részére, 100 fő részvételével megtartott vacsorával zártunk a Hangvilla étteremben.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által a NKUL-KP-1-2024 kódszámú „*Nemzetiségi kulturális kezdeményezések 2024. évi költségvetési támogatására*” címmel meghirdetett pályázatra a Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat **Sváb zenei workshopok** címmel pályázatot nyújtott be. A pályázaton NKUL-KP-1-2024/2-000191 azonosító számmal 600.000,- Ft támogatást kapott.

Mivel a nyertes pályázatokról a döntés elég későn érkezett, a negyedévente tervezett workshopok sajnos júniusig nem indulhattak el, ugyanis saját erőből nem tudtuk volna ezeket finanszírozni. Így az első két workshopot a nyári táborokra időzítettük – egyet a VNNÖ, egyet pedig a Deutschklub gyermektáborának idejére. A gyerekek hangszerekkel ismerkedtek, zenekart alakítottak, maguk is zenéltek Nagy- Peidl Éva tanárnő és lovassys tanítványai közreműködésével. A harmadik workshop 2024. november 15-én lesz a német nemzetiségi iskolák tanulói számára, amelyet a Bauernhuber családi zenekar tölt meg tartalommal. 2024. november 29-30-án Szász Szabolcs harmonika művésszel találkozhatnak a zenész fiatalok, hogy ismereteiket gyarapítsák és legyen zenei utánpótlás.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. NTAB-KP-1-2024 kódszámmal meghirdetett, a Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat által „**5. Veszprémi Német Nemzetiségi Gyermektábor**” megrendezésére pályázatot nyújtott be. A pályázaton NTAB-KP-1-2024/1-000061 azonosító számmal 800.000 Ft támogatást kapott az önkormányzat.

Az általános iskolás gyermekek a Dózsa és a Botev és a Gyulaffy iskolából vett részt a hét programjain, amelyben kirándulás, közös főzőcske, tánc-és daltanulás mellett kézműves foglalkozásokat is tartottunk. Az idén is egy közös színdarab zárta a tábort, amely a család, a családtagok és munkájukat dolgozta fel és mutatta be a péntek délutáni előadáson. Közönségünket a családtagok, szülő, nagyszülők, testvérek tették ki – és utána nem maradt el természetesen a közös sütizés, beszélgetés sem. Nagy örömünkre 30 kisdíakkal tölthettük közösen egy hetet.

Az idén is buzdítottunk a **Tracht Tag**-on való részvételre, és szuper fotók készültek.

Ugyancsak felhívtuk a **Wunderbar** fesztiválra való bekapcsolódásra a korábbi résztvevőket – mi magunk is egy akadályversennyel készültünk – A veszprémi németek nyomában címmel. A városban több helyszínen kaptak feladatokat a jelentkező csapataok. A Dózsa és a Gyulaffy iskolák csapatai mérkőztek meg egymással. Volt kézműveskedés, táncatanulás, megismerkedtek a DH udvarán található emlékművel is!

A VNNÖ támogatja az EKF támogatásából létre jött **VIACALVARIA** projektet – amelynek célja, hogy az ún. Csendhegyek – Kálváriák egy turista útvonalon is lejárhatók legyenek, telefonos alkalmazások segítségével a túra során a kálváriák megismerése is lehetséges legyen. Az eddig csatlakozott kálváriák mellé újak csatlakozása is kívánatos lenne, hiszen a környék sváb falvaiban csodálatos környezetben, csodálatos kálváriák találhatók.

A Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat 2024-es évi várható bevétel kiadás előirányzata 6401 e Ft.

A Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat tagjai feladatukat tiszteletdíj nélkül látják el.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatót tudomásul venni szíveskedjen.

Veszprém, 2024. november 6.

Dr. Kovácsné Balázs Tünde